

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei

Pe jumătate . . . . . 90 Lei

la America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică

Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un sir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Cuvântul Regelui

despre plugărie

Maiestatea Sa Regele Carol II. luând parte de curând, la deschiderea celei mai înalte școli de plugărie din țara noastră, a rostit o cuvântare foarte frumoasă și adâncă, din care deprindem partea de mai la vale, fiind o strălucită învățătură pentru toată plugăria din țara noastră.

Iată, din cuvânt în cuvânt, înțeleptele îndemnuri ale Maiestății Sale:

„De ani de zile, prin experiența mea personală, urmăresc problemele agricole dela noi din țară și mi-am dat, în deosebi, seama de greutatea lor, dar mi-am dat seama, mai ales, și de frumusețea rezultatelor ce se pot obține printr-o muncă stăruitoare și fără desnădejde. Sunt zile negre, sunt momente când crezi că nu vei putea reuși mai departe. Pot să vă asigur că dacă se muncește cu suflet și cu convingere, se va putea ajunge departe și se va putea ridica întregul nivel al economiei noastre naționale.

Exproprierea, cum v'am spus înainte, a pus probleme noi. Din cauza stării generale economice a lumii, aceste probleme, în momentul de față, sunt mai grele și mai îngrijitoare. Dar, sunt convins că, luând anumite măsuri, se va putea ajunge la rezultate nesperat de bune. Prima măsură pe care o recomand și pe care am experimentat-o personal, este aceea a Asociațiilor de agricultori.

Din ziua în care s'a schimbat fundamental regimul proprietății la noi, mi-am dat seama că sistemul de agricultură va trebui îndrumat pe o bază nouă. De acela, fără șgomot, dar lucrând persuasiv, am încercat să fac ca țărani să priceapă că pentru o exploatare mai rațională a pământului lor, ei trebuie să se adune la un loc, să formeze o asociație, prin mijlocirea căreia ei vor putea să-și procure mașini și vor putea să-și mijlocească și mai bine vânzarea produselor lor. Una din măsuri, fără cealaltă, este și trebuie să fie, ineficace. Rezultatele pe care le-am obținut anul acesta la țară, la mine, au fost pe deplin satisfăcătoare.

Plugarii, adunați în prima ceată dela Mănăstirea, au reușit să-și vândă bucatele lor la prețuri aproape nesperate de ei. Dacă fiecare proprietar mai mare — fiindcă de proprietarul mare nu se poate vorbi la noi în țară — va pricepe că datorită lui este de a îndruma pe țărani care sunt pe fosta lui moște, atunci, strânși și cei bogați și cei săraci, se va putea ajunge la rezultatele pe care le dorim cu toții.

Sfințirea bisericii din Chiheriul de sus

Blăstămul episcopului Lemeni. Primirea Preasfințitului dela Lugoj. Sfințirea Peste 2000 de credincioși ieau parte, 132 se cuminecă

Înainte cu 100 de ani episcopul Ioan Lemeni a trecut din Reghin spre Chiherul de sus, jud. Mureș, și a vizitat și această parohie. Pe când a sosit la Chiher, nu l-a așteptat nime, afară de preot, cantor și doi curatori, cari și ei păreau foarte grăbiți. Se spune că episcopul Lemeni a rămas foarte necăjit văzând nepăsarea poporului și că, agitat peste măsură cum era, ar fi rostit un blăstăm asupra credincioșilor cari și-au batjocorit în forma aceasta arhierul. Credincioșii, dânduși mai târziu și ei seama că prea mult și-au jignit episcopul, își ziceau, ori de câte ori veneau asupra lor necazuri și nefericiri în viață: „Ne-a atins blăstămul vlădicului“. Și aceasta a devenit convingere, și oamenii s'au ținut legați cu blăstăm arhieresc până în ziua de 8 Noemvrie, când, după 100 ani, a venit la ei al doilea arhieru, în persoana Exelenței Sale Dr. Alexandru Nicolescu, ca să sfințească biserica.

Această pășanie a Chiherenilor mi-a venit în minte Sâmbătă seara, când Exelența Sa Preasfințitul episcop Alexandru al Lugojului săvârșia lucrările de pregătire pentru sfințirea de Duminecă, iară în biserică nu se aflau decât vreo 100 de suflete. Cum adevărat, se poate una ca aceasta? Să vină un episcop dela Lugoj, însoțit de un canonic, de un director de școală și de un cleric din Blaj, cu mari oboseli și jertfe bănești, până la Chiheriul de sus, iară poporenii să stea pe la vetrele lor și nici să nu le pese că le-a venit arhierul? Eram, o mărturisesc sincer, foarte amărit, și această amărăciune se vedea și de pe fața Preasfințitului.

Mare ni-a fost însă bucuria, când Duminecă dimineața am văzut scurgându-se de pe toate dealurile sute de credincioși cari n'au mai încăput în biserică, așa că jur împrejurul bisericii era o mulțime mare de credincioși cari ascultau de afară sfânta liturghie. Să fi fost cu totul cam la 2000 de suflete.

Dar să încep dela început. Preasfințitul, înconjurat de păr. canonic Victor Pop, de păr. director al școlii comerciale din Blaj Iuliu Maior și de actuarul mitropolitan clericul Gavril Filip, a plecat din Blaj Sâmbăta dimineața la 6,55 cu trenul de pe Târnava Mică, neașa la 6,55 cu trenul de pe Târnava Mică, sosind la Sovata pe la orele 11. A fost întâmpinat la gară de notarul comunei Sovata, dl. Nașcu, și de notarul comunei Chiherul de sus, dl. Demeter, precum și de curatoratul de sus, dl. Demeter, după o scurtă biserică unite din Sovata. După o scurtă vorbire de întâmpinare a dlui Nașcu, Preasfințitul s'a urcat în automobil, însoțit de suită, și

după un scurt popas la casa ospitalieră a dlui notar, unde s'a servit o mică gustare, a vizitat frumoasa biserică unită din Sovata-băl, admirându-o și exprimându-și toată recunoștința pentru păr. profesor Ioan Moldovan din Blaj, cu stăruința căruia s'a zidit.

După o jumătate de oră cele două automobile au sosit în comuna Eremitul, unde protopopul romano catolic l-a așteptat, îmbrăcat în odăjdii, în fruntea credincioșilor, a curatoratului și a copiilor de școală, în fața bisericii sale. După o frumoasă și însuflețită vorbire a păr. protopop, o copilă de școală i-a predat un frumos buchet de flori de câmp, dupăce mai înainte îl întâmpinase păr. protopop Arhton M. Popa al Reghinului. Îndatăce a dat să plece, vreo 30 de călăreți din Chiheriul de sus l-au luat în primire și l-au condus până la hotarul comunei, la poarta triumfală, unde l-a bineventat dl. notar Demeter, în fruntea comitetului comunal și a o mulțime de locuitori. Vorbirea dlui notar, care, deși este unghur vorbește foarte bine românește, a plăcut mult Preasfințitului. Pe poarta triumfală se vedeau cuvintele: „Osana, osana“. La vreo câteva sute de metri iată și biserica, iar în față o altă poartă triumfală cu inscripția: „Bine este cuvântat celce vine întru numele Domnului“. Sub poartă păr. paroh Iuliu Grama, îmbrăcat în odăjdii, — jur împrejur lume multă, mai ales tineret, — a ținut o însuflețită vorbire, arătând marea bucurie a poporului, care de peste 50 de ani așteptă să-și vadă biserica sfințită de arhieru.

Preasfințitul, mulțămind pentru frumoasele cuvinte de bun sos și dupăce primise dela dsoara învățătoare Didina Grama un frumos buchet de flori, în numele tinerimii, a binecuvântat mulțimea, a intrat în biserică și în altar, iar după o scurtă rugăciune a spus poporului că la ora 4 începe pregătirea sfințirei, însoțită de vecernie, litie și mânecat. Poporul obosit poate de așteptarea dela 12 ore până la 2 după amiaz, n'a mai venit la frumoasele ceremonii de seara cari au ținut până după 7. Scuze însă nu are, fiindcă sfințirea de biserică nu se întâmplă într'un sat decât din 100 în 200 ani, iară cu astfel de prilejuri poporul credincios nu are voie să lipsească dela acele rugăciuni, în cari se cere mai mult binecuvântarea asupra credincioșilor.

Zlăua a doua

a fost mai frumoasă de cum ni-o puteam închipui. De mult n'a mai strălucit soarele atât de frumos ca în aceea zi, și negurile se ridi-

casară de dimineața, așa că pe când dangătul clopoțelor a început să cheme pe credincioși la sfânta slujbă, era par'că soare de primăvară.

Preoții au spovedit încă de cu seara mai mulți credincioși, iară dimineața au continuat să deprindă darul iertării păcatelor. Credincioșii s'au spovedit cu drag, ceea ce arată și marele număr al celor cuminecați de Preasfințitul, și anume 132. Dar nici nu se putea altfel. Nu se poate reînoi și mai ales nu se poate sfinți o biserică, fără de a se reînoi și sfinți și sufletele credincioșilor. Așa s'a făcut și se face aceasta pretutindenea, unde poporul are credință. Și așa s'a făcut și la Chiher.

Insaș sfințirea s'a săvârșit cu obișnuitele ceremonii. După Sfinte Dumnezeule s'a făcut încunjurarea bisericii, purtând însuș Preasfințitul moaștele celor trei sfinți martiri pe disc și cădindu-le diaconii. După așezarea sfintelor moaște în mijlocul pietrii altarului și a icoanelor celor patru sfinți evangheliști în cele patru colțuri ale mesei, Preasfințitul a talmăcit, într'o preafrumoasă și însuflețită cuvântare, ceremoniile sfințirii, și apoi s'a continuat sf. liturghie.

Banchetul s'a dat la casa comunală, luând parte la 150 persoane. Iată și persoanele cari au luat parte la sfințire, la recepții și la banchet. Protopopii uniți Ilie Câmpianu al Tg.-Mureșului și Arifon M. Popa al Reghinului și cel romano catolic al Eremitului. Preoții uniți: Alexandru Donescu al Gurghulului, Dumitru Fărcaș al Orșovei, Iuliu Moldovan din Comorl, Ioan Suciu din Șerbeni, Ilie Miron din Căcuciu, Augustin Cioloca din Beica de sus, Gheorghe Nicolau din Beica de jos, Iuliu Cioba din Chiheriul de jos, Victor Fărcaș din Habic, Nicolae Radu din Teleac, Partenie Grama din Mura Mică, Gavrilă Branea din Petelea, Ioan Cișmaș din Glodeni, Gavrilă Pop din Breaza și Aloisiu Șimon din Ierșuțel. Dintre preoții ortodocși au fost de față păr. Sânmărghifean din Prald și Nicolae Bucin din Uristul de sus.

Din partea prefecturii a binevenat pe Preasfințitul dl. Ștefan Pantea directorul prefecturii din Târgu Mureș; dnii Suciu chestorul poliției Tg. Mureș și dl. administrator financiar al jud. Mureș, Gavrilă Mureșan, au ținut să fie și ei de față. Dintre domnii din jur am văzut pe dnii Dr. Ioan Pantea avocat și fost senator Tg. Mureș, Dr. Al. Ceușan avocat și fost deputat, Dr. Eugen Nicoară medic, Victor Mera farmacist, Gheorghe Maior director de bancă, Dr. Petru Pataky primpretor, Dr. Enea Popa avocat, Dr. Dănilă Harșia avocat și Aurel Trușia funcționar, toți din Reghin.

Foarte mult i-a plăcut Preasfințitul când s'au prezentat, ca să-l salute, vreo 12 învățători din județ, în frunte cu dl. Ioan Pop din Sânmihaiul de pădure.

Popor am văzut de pe toate văile din jur, ca la vreo 2000, cărora Chiherenii le-au dat câte un colac, drept amintire.

Biserica e zidită înalțe cu vreo 60 de ani, iară acuma a fost renovată din veniturile pădurii, credincioșii necontribuind cu nimica.

Părintele Iuliu Grama și-a dat toată silința ca biserica să fie cât se poate de bine pusă în rând. A și fost foarte mulțumit sufletește când a auzit chiar din gura arhiereului frumoase cuvinte de laudă. Foarte mult a plăcut cântarea celor trei fete ale părintelui Grama în cursul sfintei liturghii, dintre cari una este preuteasă iară două învățătoare. Au cântat ea niște priveghetoare, delectând inimile credincioșilor. Insaș Preasfințitul le-a laudat, spunând că a avut o plăcere mare auzindu-le.

Chiherenii pot fi mulțumiți de biserică, casa parohială, școala și casa comunală pe cari le au. Sunt așa de bine puși în rând, cum

rar să mai vezi în alte comune. Harul coborât cu prilejul sfințirii bisericii în sufletele lor să producă virtuți cât mai multe în inimi, ca să nu uite în vecl ziuă de 8 Noemvrie 1931, sărbătoarea sfinților arhangeli Mihail și Gavril, cari sunt și hramul bisericii.

Stricăciunile păcatului

Ca de fața șerpelui fugi de păcat; că de te vei apropia de el, te va mușca. Dinții de leu sunt dinții lui, care omoară sufletele oamenilor. (Înțelepciunea lui Sirah 21, 2, 3).

Gânditu-te-ai vreodată chiar serios, ce lucru îngrozitor este păcatul?

Trebue să-l cunoști în toată uriciunea lui, altfel nu-l vei uri nici odată hotărît și din toată iuima.

Iubești frumosul, nu-i așa? Ceva mai urît decât păcatul, privit ca atare, nu există.

Frumuzeța este ceva ce are legătură, concordanța formei cu ființa. Păcatul este o despărțire, un desacord, o disproporție o neregularitate.

Iubești ceea ce este mare și nobil? Ceva mai josnic, mai rușinos și mai dezonorator ca păcatul nici închipui nu se poate.

Ne trage în spre făpturi, între făpturi și chiar sub făpturi; șterge nobleța originii noastre cerești; rupe sigilul copilăriei dumnezeiești care ni-s'a imprimat prin sfântul botez.

Hoția, sperjura, omorul, minciuna, trădarea, necurăția, defăimarea, nesupunerea, nelegiuirea — cât sunt toate acestea de rușinoase, dimpreună cu toate câte sunt în legătură cu ele! Cum înșierează toate acestea până și înaintea oamenilor, răpind onoare, nume bun, autoritate, influență!

Și dacă unul și acelaș om comite nu numai unul dintre monstruoșitățile acestea, ci mai multe, — ce monstru trebue să fie el însuși!

Animalele cele mai multe n'au decât o singură proprietate rea: pizmă, perfidie, lăcomie, lascivitate, cruzime, îndărătnicie, răutate; — între oameni sunt însă destui cari sunt cuprinși deodată de mai multe și diferite rele și astfel devin niște ființe neșpus de urte.

De altfel păcatul nu este numai o maculă, o neleguire, ceva rău prin sine însuș, ci el ne face și pagube mari și îngrozitoare.

Păcatul ne fură.

Erăi oarecând un sfânt; rugăciuni, milostenie, fapte de pocăință, lupte succese, jertfe, suferințe, merite de tot felul le aveai înmagazinate; un păcat greu, — și toate sunt răpite, — pierdute. — Nici o răsplată nu capeți pentru toate acestea, dacă ai muri acuma.

Vei răspunde poate: bogat sunt, și m'am îmbogățit, și de nimica nu am lipsă; și nu știi, că ești nenorocit, și năcăjit, și sărac, și orb, și gol. (Apoe. 3, 17.)

Mâna sa a întins celce năcăjește la toate poștele lui, pentru că au văzut neamuri intrând la sfințirea lui, de care ai poruncit să nu între ele la adunarea ta. (Plâng. Ier. 1, 10)

Toate dreptățile lui care le-au fost făcut dreptul nu se vor pomeni; întru greșala sa care a greșit și întru păcatele sale care le-a păcătuit, întru acelea a muri (Ezechiel 18, 24).

Și poți tu face ceva în această stare păcătoasă, ceea ce ar putea să aibă pretenție la răsplată în ceriuri? Nu. Sterilitate completă. Iară acum fărădeveste vor veni peste tine acestea două într'o zi, și văduvia și sărăcia fărădeveste vor veni asupra ta (Isaie 47, 9). Mai întâi trebue să se întoarcă în suflet dragostea; că dacă nu o am, și de așa împărți toată avuția mea, și așa da trupul meu să-l arză, iară dragoste nu am, nici un folos nu-mi este. (1, Cor. 13, 3).

Păcatul și-a răpit liniștea sufletească, conștiința prietiniei cu Dumnezeu; — noapte, disordine, zăpăceală, care domnește acuma în sufletul tău.

Fă ce vrei, — tă sgomot, desfătează-te, chiotește, ametește-te; — spinul este în suflet; stricatu-s'a bucuria, inima noastră întorsu-s'a întru plângere jocului nostru. (Plâng. Ier. 5, 15). Năcaz și strămoare peste tot sufletul omului făcător de rău (Rom. 2, 9).

S'a pierdut libertatea; pentru că cu adevărat și într'adevăr liber nu este decât copilul lui Dumnezeu. Sclav satanei, al celui mai grozav dintre toți tiranii; slugă unei lumi aspre și poruncitoare; cotcă pasiunilor capricioase; servitor obiceiurilor celor mai dezonorătoare. Sufletul este încătușat; încătușat este uneori chiar și trupul însuși, fiind un instrument fără de voință în mâna veleităților celor mai rușinoase.

Făcutu-s'a ca o văduvă cea cu multe neamuri, care domnea peste țări, făcutu-s'a sub bir. (Plâng. Ier. 1, 1).

Și — dacă mori în păcat: nici raiu, nici fericire pentru tine; și-ai papat orice drept la toate acestea.

Păcatul desparte.

El desparte de tot ce este bun.

El ne desparte, cu toată pe neobservate, de toți oamenii cei buni, cari merg pe altă cărări și au în vedere alte ținte; de toate celealalte făpturi, între cari eu păcătosul sunt disonanța cea mai urâtă.

El ne desparte de Dumnezeu. Pentru că ce unire are Hristos cu Beliar? (II. Cor. 6, 15). Uriciune sunt Domnului căile necredincioșilor, și cu frica Domnului se fereste fiește cine de rău. (Pild. Sol 15, 9, 29).

Un părete despărțitor, gros și înalt, s'a ridicat între Dumnezeu și mine, și umbră ca de noapte s'a așezat dincoace.

Păcatul omoară.

Trupul viază sufletul, iar sufletul de altă parte viază în mod supranatural prin grație. Prin păcatul de moarte grația se perde; sufletul e mort.

Și s'a ridicat dela fata Sionului toată podoaba ei (Plâng. Ier. 1, 6). Să mănânce ramurile picioarelor lui, și cele frumoase ale lui să le mănânce moartea (Iob. 18, 13).

Un trup mort, — cât este de scârbos și de fioros! Un suflet mort — cât este el de înfiorător! Și cu un astfel de stărv de suflet să trăiesc eu împreună săptămâni și luni de zile?

Intr'adevăr plata păcatului este *moartea* (Rom. 6, — 23), moartea sufletul în *lumea aceasta*, iar *dincolo* — o a doua și veșnică moarte, fără de posibilitatea unei reînvieri. — Vai, neam păcătos, norod plin de păcate, sămânță rea, fii fără de lege! (Is. 1. 4).

Înțelegi acuma, pentruce este păcatul cel mai mare rău, ași putea zice *singurul* singurul și propriul rău?

N'are drept sfânta Scriptură când zice: Dreptatea înalță neamul, iară păcatele imputinează sămânțele? (Pild. Sol. 14, 34) și: celce iubește nedreptatea, urește sufletul său (Ps. 10, 5)?

Și acestui rău îngrozitor, păcatului, — acestui monstru, să-i cazi tu pradă deja din tinerețta ta cea mai fragedă? Să-ți dai tu sufletul tău cel tânăr ca să-ți fie ros de dinții acestui monstru?

Tinere, ca de fața *serpelui* fugi de păcat; că de te vei apropia de el te va mușca: Dinți de leu sunt dinții lui, care omoară sufletele oamenilor (Istet. I. Isus fiul lui Sirah 21, 2, 3).

După P. A. v. Doss,
de **Părintele Iuliu**

Reculegeri sufletești

În Dumineca de 1 Noemvrie a. c. s'au ținut reculegeri sufletești în parohia Pătrângești (protop. Alba-Iuliei) fiind, conduse cu multă iscusință de M. Oa. *Iosif Bogdan* parohul Zlatnei, ajutat de hărăzicul preot local Iuliu Făgărășan și Sabin Olea din Cibulugiu (diec. Lugojului), care a și ascultat un număr frumos de mărturisiri.

Începând de Duminecă dimineața poporul alerga cu mare sete sufletească spre „Negraia“, acel frumos locaș ridicat pe colina „Negraia“, în mijlocul unei păduri de brad și stejar, cu multă trudă și necaz, de fostul preot T. Dușă!

În acest praznic, a fost mai cercetat ca în ori care Duminecă de rând, cu toată urgia timpului, prin viscol cu zăpadă, a alergat poporul dela mari depărtări împreună cu M. On. Părinți. De remarcat este apostolia din munții noștrii, când chiar și pontificantele, a mers călare pe cal până la biserică din Negraia.

Scopul acestor sfinte gânduri și propuneri de îndreptare sufletească și-au ajuns ținta.

Utrenia împreună cu predică, Liturgia cu două predici, apoi după masă Paracelis iar cu predică, rostite toate cu multă înflăcărare sufletească de pontificantele Iosif Bogdan; apoi celebrarea sf. Maslu pentru bolnavi și la urmă, în amurgul serii, procesiune cu lumini aprinse în jurul bisericii, între sunete de clopote și toace, cu rostirea a trei evanghelii, — a lăsat la sufletele și inimile credincioșilor urme adânci. Neuitate și neșterse vor rămânea aceste reculegeri sufletești, la cari au participat pe lângă credincioșii țărani și câțiva intelectuali ca: D-nele Victoria Bogdan și Făgărășan, soții de preoți, învățătorii Ioan Ivan, Ioan Necșa și alții. De remarcat este că și frații ortodocși din localitate au alergat în număr frumos pentru a se adăpa din izvoarele de tămăduiri sufletești care numai din sf. Biserică catolică pot ieși!

Cibeaul.

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Sfințirea bisericii din Bârseul de sus

Sub poalele „Codrului“, care formează hotarul firesc între județul Sălaj și Satu Mare, se află situată frunțașă parohie română-unită Bârseul de sus din județul Sălaj, plasa Cehul-Silvaniei. Cucernicii credincioși ai acestei parohii, deși nu prea au izvoare de câștig, mai ales în aceste zile grele, totuși au pus ban lângă ban, smulgând așa zicând bucata din gura copiilor, numai să-și vadă clădirea bisericii renovată, acoperită din nou și zugrăvită. Părintele cereșc a binecuvântat jertfele lor, căci pe la începutul lui Octomvrie a. c. toate aceste lucrări au fost terminate spre mai mare mărirea lui Dumnezeu și mulțumirea tuturor credincioșilor și a M. On. paroh local Vasile Bârlea, care împreună cu curătorimea a supravegheat lucrările și a ostentit nespus de mult pentru podoaba Casei Domnului.

Ca mulțumirea și bucuria lor să fie deplină, cu zmerenie și filască supunere l-au rugat pe Excelența Sa Părintele Episcop Alexandru al Maramureșului să coboare în mijlocul lor și să binevolască preagrațos a le consacra biserică renovată și frumușică ca scoasă din cutie.

Păstorul cel mare a ascultat glasul chemător al oițelor și în după amiaza zilei de 25 Octomvrie a. c. însoțit de Reverendisimul L. Vida, canonic, Clarisimul L. Racoșian, primnotar conzitorial și On. V. Breban cleric, a plecat către Bârseul. La marginea județului este întâmpinat prin călduroase cuvinte din partea M. On. I. Călăuz, protopopul tractului Silvaniei și tot aici îi urează bun sosir d-l Iuliu Valda, primpretorul plasei Cehul-Silvaniei.

În apropierea comunei Bârseul de jos îi așteaptă pe înalții oaspeți o ceată de călăreși. Cu un mărșă alai intră în această comună, unde la poarta triumfală e adunat tot satul cu mic cu mare, ca să-l poată vedea pe arhierul iubit și să-l primească părintească binecuvântare. Cuvântul de salut, în numele credincioșilor de aici, îl rostește M. On. Dem. Cionca, protopop onorar și paroh local.

După scurtă vreme încep să sune dulce și armonios clopotele din Bârseul de sus, vestind, că Preotul cel mare a sosit în parohie. Se ridicaseră 3 arcuri de triumf: unul la marginea comunei, unul la mijloc, iar al treilea la intrarea în curtea bisericii. La cea dintâi e salutat de primar, la a doua de primcurator, iar la a treia, unde pe lângă o mulțime de credincioși aștepta și preoșimea din jur, îmbrăcată în odăjdii, M. On. paroh local a tălmăcit în numele său și a credincioșilor, pe cari îi pastorește, simțemintele de bucurie, alipire și recunoștință, cari îi stăpănesc în aceste momente atât de rare și atât de sărbătorești.

Excelența Sa în cursul drumului cu cuvinte pline de iubiri a răspuns tuturor, cari l-au bineventat, tot asemenea și Părintelui local, vădit mișcat de explozia de bucurie și dragoste cu care a fost întâmpinat pretutindeni. După ce sărută crucea și Evanghelia, intrăm cu toții în biserică. Excelența Sa e îmbrăcat de preoșii împreună slujitorii cu odăjdii arhieresti. Se cântă vecernia și partea ce se cuvine a se săvârși seara din rândul sfinților bisericii, pe urmă mănecatul. La sfârșit Excelența Sa din ușa împărătească îndreaptă un îndemn către toți credincioșii, spunându-le, că nu pot face un lucru mai plăcut dulcelui nostru Mântuitor cu ocazul sfințirii bisericii, decât acela, de a-și curăți și împodobi și sfinși și sufletele prin Mărturisire și sf. Cuminecare.

Zlăua următoare, sărbătoarea marelui mu-

cenic Demetriu, deși drumurile se înmuiașeră destul de bine în urma ploilor de toamnă, deja des de dimineață au început să sosească credincioși din alte sate, țărani și cărturari. La ora 8 și 1/2 patrusprezece preoșii și doi diaconi ies la ușa bisericii întru întâmplarea Arhierului. După îmbrăcarea sărbătorească ca în presară, se începe sf. liturgie. Biserica în scurtă vreme e tixită de credincioși. Sosește și dl prefect al Sălajului George Matleșan. Slujba arhierescă decurge cu toată pompa. Răspunsurile le dau On. E. Marchiș, preot în Motiș și On. V. Merlaș, paroh în Sălăg. După cântarea „Sfinte Dumnezeule“ s'a făcut încunjurarea bisericii de 3 ori. Excelența Sa ducea pe un disc sfintele moaște ale sfinților mucenici Verecund, Charus și Simplicia, cari apoi s'au așezat, împreună cu documentul fănosirii în scobitura din mijlocul altarului. După aceasta a urmat cuvântul arhieresc, cald și plin de înțelepciune.

Mănecând din cuvintele cuprinse în Credeu: „Cred... într'una, sfântă, catolică și apostolică Biserică“, cu mare măiestrie a tălcuit în fața ascultătorilor, cari păreau că sunt numai urechi, învățătura despre cea tovărășie minunată, întemeiată de Domnul nostru Isus Hristos, care deși la început avea numai câțiva membri, azi numără peste 350 milioane, răspirați peste întreg rotogolul pământului. Și această mare mulțime, diferită după rase și neamuri, e una în credință, una în moravuri, se folosește de aceleași sfinte taine, stă sub ascultarea Aceluiaș cap văzut și locșitor al lui Isus pe pământ, urmașul sfântului apostol Petru în scaunul episcopesc al Romei. În cursul veacurilor, cari s'au perândat dela întemeierea ei, multe s'au schimbat în lume, din credința acestei tovărășii însă nici o iotă sau o cirtă nu s'a schimbat. S'a păstrat neștirbită, așa cum s'a moștenit dela acela, căroro dumnezeescul întemeietor Isus le-a încredințat această comoară, și tot așa se va păstra și de acum înainte până la sfârșitul veacurilor. Această mare tovărășie este Biserica cea vie a Domnului, Biserica cea adevărată, care ca o mamă dulce ne ocrotește dela leagăn până la mormânt. — Ce fericiți trebuie să ne simțim, că am fost învredniciți din partea Tatălui cereșc să ne naștem din părinți creștini și prin sf. Botez deja din cea mai fragedă pruncie să intrăm ca membrii în această tovărășie, în care singură numai ne putem sfinți prin deprinderea virtuților și mai vărtos prin primirea sfintelor taine. Nici nu poate fi putere pe pământ, care să ne smulgă din brațele acestei mame. Fie șoaptele amăgitorilor ori cât de gădilitoare, nici pe prețul vieții nu ne este îngăduit a ne lăpăda de această sfântă tovărășie. — Sub cuvântul de biserică se mai înțeleg și acele clădiri, unde se adună creștinii spre a se închina lui Dumnezeu, spre a aduce sf. jertfă a Legii nouă, unde sălășluiește pe altare zluanoaptea Isus Hristos sub chipul pâinii. Laudă se cuvine credincioșilor cucernici din această parohie, cari au jertfit din greu pentru înnoirea casei Domnului, căci bun lucru și plăcut lui Dumnezeu au făcut.

Cuvintele arhieresti dela inimă au izvorit și la inimă au străbătut. În ochii multora, și preoșii și mireni, și cărturari și țărani, s'au putut vedea mici mărgăritare scumpe. A urmat apoi citirea Apostolului, a Evanghellei și liturgia regulată. Cei mărturisiiți au fost cuminecați din partea Părintelui Episcop. La sfârșitul liturghiei toți credincioșii doreau să sărute sfințita dreaptă a prealubitului Arhieru.

După liturghie s'au prezentat în fața Excelenței Sale întâi preoșimea, apoi doamnele, pe urmă autoritățile în frunte cu dl prefect Matieșan. Excelența Sa tuturor le-a mulțumit pentru simțemintele de dragoste, cu cari vede, că este încunjurat.

Serbarea s'a încheiat cu o masă pretinească în sala școlii primare. Cu această ocaziune Excelența Sa a închinat întâi pentru Majestatea Sa Regele Carol II, pentru Părintele Papa Pius și pentru dl prefect: Dl prefect a închinat pentru Excelența Sa, asigurându-l, că administrația va oferi clerului tot concursul pentru recăștigarea încrederii poporului în conducătorii săi adevărați. M. On. Ilie Călăuz ridică paharul în onoarea sfinților Excelenței Sale, a Reverendissimilor canonici și în chip deschilinit a Rev. L. Vida, care este în mijlocul nostru. Rev. L. Vida toastează pentru M. On. Protopop tractual și pentru preoșime. Un frumos cuvânt a rostit dl Șimoma, dir. inv. în Asuajul de sus, închinând pentru dragostea și buna înțelegere dintre conducătorii firești ai poporului: preoți și învățători. Biserica și filca ei: școala au susținut neamul nostru în trecut, ele au menirea să-l susțină și în viitor. Dl V. Șimon, dir. inv. în Arimiș, a închinat pentru plugarii din Bârseu, din jertfa și sudoarea căroră s'a înfăptuit renovarea bisericii consacrate azi. — Înainte de ridicarea mesei, Excelența Sa a mai spus câteva cuvinte. A mulțumit tuturor pentru simțemintele exprimate. Se depărtează cu cele mai bune amintiri din Bârseul de sus, unde i-a fost dat să sfințească cea dintâi biserică ca episcop. Se depărtează liniștit, căci are asigurarea atât din partea administrației, cât și din partea învățătorimii, că împreună cu preoșii vor lucra cu toții mână în mână pentru apărarea și înflorirea sfintei Biserici, pentru propășirea neamului nostru românesc și pentru înaintarea scumpei noastre patrii. Închină pentru toți oaspeții, pentru On. paroh local, curatorime și pentru toți, cari au contribuit la reușita serbării. După o scurtă rugăciune Excelența Sa între ropote de aplauze pleacă cu suita. Se depărtează apoi și oaspeții cei mai bătrâni, iar cei mai tineri rămân să se veselească până'n zori.

Pr. Iuliu Șurani
paroh

Se vor înnoi drumurile din Ardeal.

După ce anunță dela București, Ministerul Muncii a intervenit pentru câteva lucrări de drumuri în Ardeal. Aceasta pentru a nu rămâna oamenii fără lucru în timpul iernei. Se vor repara drumuri din județele Cluj, Turda și Hunedoara. În total se vor cheltui vre-o patru spre zece milioane lei.

Serbări mari la Tebea. În 1 Noemvrie la Tebea, lângă mormântul eroului național Avram Iancu, au avut loc serbări pline de suflet și recunoștință față de luptătorul anului 1848. Cu acest prilej s'a pus pe mormântul eroului o lespede de piatră, pe care stă scris „Craului munților, națiunea română întregită în hotarele ei firești și unită în spiritul libertății 1848—1918”.

Din satele din jur a venit mult popor. Au ținut cuvântări dl Gheorghe Brătianu, care a și pus piatra, și care, povestind părți din luptele lui Iancu, a arătat ascultătorilor, câtă recunoștință datorăm noi cel de azi, celor cari și-au dat viața pentru libertatea neamului.

Dl Oct. Goga în cuvinte frumoase a arătat importanța revoluției dela 1848. Faptul că ardelenii, au pus crucea, iar dl Brătianu lespedea de piatră, înseamnă că ne-am legat și mai mult în cuget și simțiri. După serbare, poporul a primit lângă mormânt mâncare.

Ingrijorări și stăruințe în Asia și Europa

La Răsărit furtuna se întetește — O nouă ședință a Consiliului Ligii Națiunilor — Răsunetul furtunei din Răsărit în Europa — Lupta contra crizei — Vești din Jugoslavia și Rusia.

Dela Soare Răsare, până la Soare Apune, viața popoarelor este în continuă frământare. Sărăcia generală pe care o simțim încă cu toții, precum și încăerarea dintre Japonezi și Chinezii produc în fiecare zi noi ingrijorări pentru cei mari ca și pentru cei mici. Gustând încă și acum răul războiului trecut, conducătorii popoarelor luptă din răzputeri pentru ușurarea vieții și pentru înconjurarea focului de tun, care ar putea cuprinde cu multă ușurință o mare parte a lumii. Cu toată pacea făcută la sfârșitul războiului trecut este încă tare și susținută de țări puternice, totuși cei mari sunt ingrijorați de pofta războinică a Japonezilor și Chinezilor. Scânteia cât de mică aprinde focul mare și în Europa paiele sunt cam uscate.

In răsărit furtuna se întetește.

Ingrijorarea conducătorilor din Europa este foarte îndreptățită căci între Japonia și China lucrurile stau din zi în zi mai rău. Japonia a declarat că nu stă de vorbă cu China pentru împăcare, până când aceea nu-i va primi cele cinci puncte ale ei. Pe de altă parte Chinezii spun că nu pot vorbi de bună înțelegere, până când trupele Japoneze tot manevrează prin Manciuria. Trupele japoneze se hărduiesc încontinuu între Ţițiar și Hoonan. În una din aceste înaintări Japonezii au pus mâna pe 12 tunuri antiaeriene, 4 tunuri de câmp, mai multe obuziere și munițiuni, toate venite din Rusia sovietică. Din cauza aceasta între Japonia și Rusia s'au schimbat câteva vorbe aspre, Chinezii, văzându-se tot mai amenințați de furia Japonezilor se răsbună crunt asupra Japonezilor cari sunt în China. Bande întregi de Chinezii tăbărăsc asupra localităților Japoneze și jefuesc totul. Deaceia Japonezii din China ca și cei din Japonia cer încontinuu ca trupele japoneze să fie mai hotărâte: ori să se înțeleagă cu vorba ori dacă nu, să facă în timp cât mai scurt dreptate cu armele.

O nouă ședință a Consiliului Ligii Națiunilor.

Chinezii, nefiind pregătiți de războiu, se retrag mereu din fața trupelor japoneze, cari pe zi ce merge cuprind tot mai mult din Manciuria. Japonia drept răspuns la scrisoarea Ligii Națiunilor, a cerut pentru ultima dată ca China să primească cele cinci puncte, dacă vrea să se retragă trupele japoneze. Contra acestui răspuns al Japonezilor, guvernul chinez a dat de a-

semenea o scrisoare Ligii Națiunilor, prin care cere ca Japonezii să se retragă și toate le vor fi împlinite. Aceste două scrisori au produs multă ingrijorare la Geneva, căci din ele se vede că guvernele celor două împărății sunt tot mai cuprinse de mânie. Dl Briand, ministrul de externe al Franței și președintele Consiliului Ligii Națiunilor, a și răspuns îndată scrisorii japoneze, îndemnând la căutarea dreptului prin lege nu prin armă. Dsa a convocat Consiliul Ligii Națiunilor în ședință extraordinară la Paris, tocmai ca să discute din nou supărarea dintre Japonezi și Chinezii. Consiliul e convocat pe ziua de 13 Noemvrie. De la această ședință depinde în buna parte deslegarea supărării dintre cele două țări. După părerea dlui Briand chestia ar putea trece și pe la Curtea juridică internațională de la Haga. Se pare însă că Japonezii sunt cam încăpăținați și nu prea vreau să știe de atâtea judecăți, când cu arma își pot face dreptul care-l doresc.

Răsunetul furtunei din Răsărit în Europa.

După cum se vede, Europa întreagă este cuprinsă de ingrijorare față de ceea ce se pregătește în marginea răsăriteană a Asiei. Anglia, condusă acum de noul guvern eșit din alegeri al cărui președinte este dl Mac Donald, începe să se intereseze de frământările dintre popoare. Se spune chiar că noul ministru de externe al Angliei, înainte de a merge la ședința Consiliului Ligii Națiunilor, va trimite o scrisoare pretenască Japonezilor, dând sfaturi și îndemnând la pace.

Cea mai legată însă de conflictul japono-chinez este Rusia, căci ea prin întinderea stăpânirii sale ajunge cu granița țării tocmai la acea provincie numită Manciuria, pentru care se ceartă, cea două popoare. Rusia este în continuă legătură cu cele două împărății și cearcă cu întrebările ei să ațîțe tot mai mult pentru războiu. Rușii știu bine vorba bătrânească: când doi se ceartă al treilea câștigă, și așteaptă cu gura flămândă să profite ceva din cearta Japonezilor cu Chinezii. Că Rusia e ca vulpea cea vicelană se vede limpede din faptul că azi se înțelege cu Japonezii și mâne trimite Chinezilor tunuri, avioane și gloanțe. Pe Japonezii îi întărește cu vorba, iar Chinezilor, cari nu prea au arme și gloanțe le trimite de acestea. Granița dinspre Manciuria e din ce în ce mai populată de armatele roșii. După cum se anunță numai în

două gări, nu tocmai principale, sunt peste o sută mii de soldați bolșevici.

Popoarele din Răsărit încep să aibă tot mai multă importanță în fața popoarelor din Europa. Cei din Asia, vreau să trăiască și ei o viață de liberi, de stăpâni și de rășboinici. Nu putem trece cu vederea nici îngrijorările care le produc Indieni și Arabii de prin Palestina conducătorilor englezi, precum nici stăruințele acestora de a face liniște și mulțumire. În urma multor rășcoale din, Indii Englezii vrând ne vrând trebuie să se ocupe de soarta supușilor lor din aceste părți ale lumii. Spre acest scop conducătorii Indienilor au venit la Londra, unde se discută de o lună de zile felul cum să se dea mulțumirea popoarelor din Indii.

Apărătorul Indienilor este *Gandhi*. Discuțiile Mesei Rotunde merg cam greu, căci Gandhi apără cu înverșunare drepturile poporului său. El cere anume ca Indiile să fie un „domenion“ englez, dar popoarele de acolo să trăiască în deplină libertate. Englezii se tem însă că, dându-le libertate prea mare, să nu le scape din mână bogățiile grozave care le aduc acuma din India!

În ce privește popoarele din Palestina, ele sunt în mare frământare căci se svonește că Englezii ar vrea să facă acolo un regat care să cuprindă în el pe Jidovi, Arabi, Armeni și alte popoare cari locuiesc pe acolo.

Lupta contra crizei

Europenii se ocupă de starea popoarelor din Asia dar nu pot face nevăzută îngrijorarea mare a crizei. Criza — sărăcia — amenință, încă destul de puternic. Mai ales Germania suferă de această boală. În general în toate țările se reduc lefurile funcționarilor și mulți dintre ei sunt scoși în drum. Țările nu mai adună bani să poată plăti atâtea lefuri. Germania este însă mai arsă la deget. În curând se sfârșește anul de amânare a datoriilor și cassa țării tot nu poate face plata datoriilor de rășboiu. Deoarece dacă ea n'ar plăti la timp ceea ce trebuie, s'ar strica hotărârile din protocoalele făcute la Paris și n'ar mai plăti nici o țară, Americanii și Francezii se străduiesc să vină cumva în ajutorul ei. Americanii au propus chiar să se facă o reducere a datoriilor de rășboiu. Pentru aceasta se va convoca o adunare specială a tuturor țărilor.

Vești din Jugoslavia și Rusia

În Jugoslavia ceace preocupă pe oameni sunt alegerile constituantei, — adunare care va vota constituția țării. După ce constituția va fi votată, se vor face alegerile pentru parlament. Partidul cel mai tare se crede că va fi tot al guvernului de acum, care își zice „Uniune națională“. În acest partid sunt candidați și doi români, cari vor trebui să apere drepturile românilor din Banatul sârbesc.

În Rusia bolșevică viața nu prea este dulce. Sărăcia și acolo e mare și necazurile sunt multe. Poporul de la sate se revoltă și acum, când vede cum comiserul poporului adună bucatele pe cari ei le-au scos din pământ cu sudoarea feții lor, iar armata roșie înecă în sânge ori ce nesupunere a celor mici. Chiar și conducătorii Rusiei au ajuns în

corn de capră. Se știe că ei au făcut un plan quinquenal — de cinci ani — în care timp bolșevismul trebuie să arate tuturor că numai prin el se poate ajunge la fericire. După cum scrie însă ziarul nemțesc „Germania“, cassa țării în Rusia stă foarte prost. Se vorbește chiar că bolșevismul este în pragul bancrutării. Toate stăruințele, cu dumpingul și cu adunarea bucatelor de la țărani, n'a adus ceva bun. Ca să scape însă din încurcătură bolșevicii s'au adresat Franței pentru un împrumut. Guvernul din Moscova a imputernicit pe reprezentantul lui dela Paris, *Dowgoleski*, să promită Francezilor tot ce vor cere numai să obțină de la ei împrumutul de care au lipsă. De sigur însă că ori ce promisiune bolșevicii vor călca-o, când e vorba de întinderea revoluției în lumea întreagă. Rămâne să vedem dacă Franța va ști, cum să profite din această împrejurare, pentru garantarea păcii și liniștii în lume.

Din Țara Bolșevicilor

„Fericirea“ locuitorilor din Rusia

În Rusia „mujicii“ sau țărani cari mai au pământ sunt datori să-și vândă bucatele la soviete pe prețurile statorite de autorități. Dacă nu vreau să facă acest lucru, vin soldații roșii și iau cu puterea totul, iar pe țărani îi ridică și-i duc în taberele de lucrători. Acestea taberi sunt așezate mai ales prin păduri și munți, în apropiere de mine sau bășaguri. Munca este de silă, fără nici o plată. Lucrătorii nu capătă decât mâncare și nu se mai pot întoarce niciodată la vetrele lor. Cine încearcă să fugă, este prins și împușcat fără milă și cruțare. Iar traiul în taberi este mai rău și mai greu decât al dobitoacelor.

În afară de taberele pomenite mai sus, legile bolșevice mai prevăd și așa numitele „mobilizări agricole pe ținuturi și regiuni“, cari scot la muncă silnică pe toți locuitorii dintr'un ținut sau dintr'un colț de țară, cari lucrează tot în cinste pentru soviete și cine nu pune osul cum trebuie, sau încearcă să fugă, este socotit dezertor militar și judecat după legile foarte aspre soldățești.

Statul bolșevic nu plătește niciodată nimic pentru muncile poruncite, iar cui nu-i convine munca în cinste este urmărit ca trădător al statului și pedeapsa este temnița ori glonțul.

În Rusia nimenia nu are averea lui proprie, ci totul este al statului, și pământ și vite și roade. „Comunismul“ înseamnă că lucrul la poruncă, mănânci ce capeți și trăiești tot cu legea în grumaz și cu baioneta în coaste. Cui nu-i place poate pleca pe lumea cealaltă.

Așa se înțelege ușor de ce sovietele pot prăda pe nimica bucatele lor și pot face „dumpingul“ care a turburat lumea toată și a împins-o în criza grozavă de astăzi.

Acestea știri sunt luate dintr'o gazetă străină cu numele „Le Correspondent“, care a avut un om al său în Rusia și a văzut cu ochi lui, toate.

O frumoasă faptă a Fraților din America

Uniunea Societăților Române gr.-cat. pentru „Unirea Poporului“

Astăzi toată lumea o duce greu, însă mai rău ne merge nouă, folilor populare. Cetitorii noștri din popor nu pot plăti prețul de abonament la timp, că n'au cum face bani, iar pe noi tipografia și fabricile de hârtie ne trag în flecare zi de mănecă, că dacă nu scoatem bani și din fundul pământului ne opresc hârtia și ne opresc tiparul.

Din pricinile arătate mai sus, am avut astăzi o mare bucurie, când ne-a adus poșta o scrisoare plină de suflet dela Frații din America, având alături și un cec despre 4100.— Lei, ca ajutor de bună voie pentru susținerea gazetei.

Dar să lăsăm să grăiască înșai scrisoarea cea frățească:

Domnule Director,

Uniunea Societăților R. G. C. din U. S. A. în adunarea generală ținută în acest an gândindu-se la binele ce-l face ziarul DVoastră pe teren cultural și religios, gândindu-se la vremurile grele cari fac să luptați cu atâtea greutateți, a hotărât ziarului DVoastră un dar de Lei 4100.— dorindu-Vă succes și cerând ajutorul Tatălui ceresc să Vă ajute să faceți și în viitor tot mai mult bine.

Primiți Domnule Director asigurarea deosebitei stime ce Vă păstrăm.

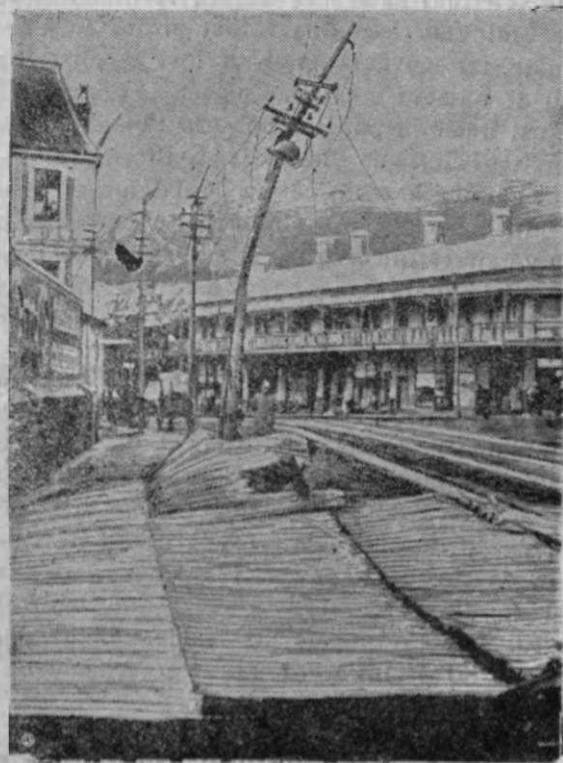
George Barbura
Secretar general

Această frumoasă scrisoare nu mai are lipsă de nici o laudă. Ea se laudă pe sine înșai.

Din partea noastră, mulțumim din suflet iubitorilor Frații Americani pentru frumosul dar ce ni-l fac și rugăm pe bunul Dumnezeu să le răsplătească înșutit și înmilit. Mulțumita noastră pleacă spre inimile înțelegătoare din America nu numai în numele nostru, ci a tuturor cetitorilor acestei foli.

„Unirea Poporului“

Vânt groznic în Africa de sud

Un vânt groznic a băntuit în Africa de sud, pustind tot ce-i-a stat în cale. Fotografia noastră ne arată urmele acestui mare vânt în orașul Kapstadt, care se află în partea cea mai de miazăzi a Africei, pe țărmul Oceanului Atlantic. Orașul Kapstadt are 183 mil de locuitori, și este un mare și vestit port de mare.

Inaltă vizită la Blaj. Miercuri în 11 Noemvrie înainte de amiazi a sosit la Blaj Excelența Sa Domnul General Baliff, adjutantul Maiestății Sale Regelui Carol al II-lea, trimis anume ca să predea Inalt Preasfinției Sale Mitropolitului Dr. Vasile Suciu marea decorație „Regele Ferdinand”, pentru meritele câștigate la înfăptuirea României Mari. Știut este că în 1918 I. P. Sf. Sa a fost președintele Consiliului Național din Blaj, îndrumând toate marile fapte naționale din ținuturile Târnavelor și ale Murășului de mijloc, din acel timp. Predarea medaliei s'a făcut în fața Ilustr. Sale Vicarului general al Mitropoliei și a Revs. Prepozitului Capitular. Domnul General Baliff a vizitat și noul Institut al Recunoștinții și Biblioteca Centrală.

Vapor englez zălogit. În ziua de 8 Noemvrie portării Tribunalului Galați s'au prezentat pe bordul vasului englez, care poartă numele „Tregothmann”, și l-au zălogit. Zălogirea s'a făcut la cererea băncii Chrissoveloni, unde vaporul avea o datorie de 500 mil lei.

Marele Voevod Mihailu, fruntaș. Marele Voevod Mihailu, moștenitorul Tronului României, a fost înscris încă din primăvară ca elev la Școala de aviație din Mediaș. Ținând seamă că în 8 Noemvrie, Duminică trecută, a fost ziua numelui A. Sale, o delegație din elevii împreună cu comandantul acelei școale, au mers la Sinaia și au dat Marelui Voevod galoanele de fruntaș. Spunem acest lucru și în gazeta noastră pentru că și de aici oamenii pot învăța că prin viață nu poți merge sărind ci încet și cu multă muncă și răbdare.

Di N. Iorga e la Paris. În săptămâna trecută dl N. Iorga prim-ministrul României a plecat la Paris. Dsa a rămas acolo mai multe zile și a ținut câteva cuvântări, vorbind despre trecutul Veneției. Dsa a fost primit cu mare cinste, iar cuvântările i-au fost ascultate de mii de oameni învățați. Cu această ocazie Dsa a fost declarat „doctor honoris causa” al Universității Sorbona din Paris. Cetitorii își amintesc poate că acum câteva luni dl Iorga a mai primit o asemenea diplomă de onoare dela o Universitate din Anglia. Dsa este onorat și cinstit în toată lumea, căci este considerat ca unul dintre cei mai învățați oameni ai lumii.

Mare nenorocire într'o biserică din Palermo. Duminică 3 Noemvrie s'a întâmplat o mare nenorocire într'o biserică din Palermo. În timpul serviciului, erau de față vre-o câteva mii de oameni. Cineva a strigat că s'a aprins biserică. Atunci mulțimea de oameni s'a repezit pe ușă. Fiecare voia să iese cel dintâiu. Din această cauză mulți au fost turțiți. Peste o sută de inși au fost răniți. Din aceștia 30 de inși sunt răniți greu, iar o bătrână și un copil au murit.

Cererea delegațiilor Sindicatelor agricole. În ultimele zile ale lunii Octomvrie s'au adunat în București trimișii tuturor Sindicatelor agricole din țară. Ei au discutat asupra greutăților cari apasă mai tare asupra agricultorilor. La sfârșitul consfătuirilor ei au scris o cerere, în care cuprind tot ceea ce cred că ar fi bine și de lipsă să se facă. Intre

altele ei spun, că până la deslegarea chestiunii datoriilor să se oprească orice executare silită. Agricultorii să nu fie siliți a mai plăti până atunci decât datoriile către stat, pe cari le-au făcut prin neplătirea dărilor. Când se va face regularea datoriilor ea să se facă în așa fel ca toți agricultorii să tragă folos, nu numai unii. Ca să fie asigurați că această regulare se va face bine, ei cer ea în comisia care va lucra să fie și un reprezentant al Sindicatelor agricole. Taxele pentru transportul pe C. F. R. să fie scăzute, iar țara noastră să facă cât mai multe legături comerciale cu alte țări. Mașinile agricole cari vin din alte țări de asemenea să fie scutite de vamă ca să le fie prețul mai mic. O delegație a adus acestea la cunoștința guvernului.

Un ulcior cu bani de aur. În săptămâna trecută s'a descoperit în orașul Ploești un ulcior plin cu bani de aur. Se lucra anume la un canal pe strada Lahovary din acel oraș. Un muncitor, Tudor Canter, din Basarabia, ajungând cu săpăturile la patru metri adâncime, a lovit de-odată într'o oală de pământ. El a aranjat oala la loc și seara când nu mai era nimeni pe drum, a luat-o. Desfăcându-o a aflat în ea 60 monede de aur olandeze făcute în anul 1806. Omul a mers cu banii la un ciasornicar și i-a dat aceluia pentru 23.000 lei. Cineva tot a simțit acest lucru și după trei zile poliția a fost înștiințată. Poliția aflând banii la ciasornicar i-a luat și i-a trimis la București. Ciasornicarul trebuie să-și scoată banii dela om dacă-l va mai găsi.

Nenorocire de avion. Din New-York se anunță că un avion cu cinci călători în el a căzut în apropiere de Seattle. Toți călătorii au fost omorâți, iar avionul s'a stricat de tot.

Tot Anglia e mai bogată în Europa. Deși s'ar părea că Anglia e lovită de sărăcie, totuși acolo sunt bogățiile cele mai mari din Europa. În Anglia sunt nu mai puțin decât 487 de milionari în lire sterline, ceea ce înseamnă că în bani de ai noștri ar fi miliardari. Din aceștia 130 de bogătați, cari au peste 100 mii lire, adică peste 60 milioane lei, 104 au anual un venit numai de 75.000 lire, iar 253 de inși au venite între 50—70.000 lire sterline. Cel mai bogat om din Anglia este ducele de Westminster, a cărui avere se urcă la suma de 20 milioane lire sterline. Cu atâția oameni așa de bogați Anglia ușor va trece prin sărăcia care amenință toate țările.

Ford scade lefurile. Din toate țările se vestesc scăderi în lefurile slujbașilor. Chiar și fabricile lui Ford din America au scăzut lefa unui muncitor, cu un dolar la zi, în loc de șapte dolari pe zi. Socotiți în bani de ai noștri ei tot primesc o sumă frumoasă, căci șase dolari fac cam o mie de lei. Funcționarilor din birouri li-s'a scăzut lefa cu 15 lei la o sută.

Prinderea unor pungași. Doi tineri, Rus Ioan și Poșcanu Alexandru, de loc din comuna Deda, au eșit într'o seară, înarmați cu băte, la drumul mare, unde aveau de gând să jefuiască pe trecători. Câteva căruțe au și fost oprite de acești doi pungași. Fiind înștiințată de acest lucru poliția din Reghin, mai mulți polițai s'au urcat într'o căruță și au cântat ca și când ar veni dela crășmă. Pungașii crezând că au de a face cu oameni bănoși au eșit în drum, dar polițaii au sărit repede și i-au înconjurat, arestându-i.

Revoltă contra sovietelor. Din Georgia se anunță că țărani georgeni s'au răscolat contra bolșevicilor ruși. Armatele trimise con-

tra lor au fost risipite de către revoluționari. După cum se spune, ei stăpânesc acum întreaga provincia Tchetchenen. Răscoala a izbucnit cu prilejul adunării bucatelor. Țăranii n'au voit să mai dea produsul muncii lor în mâna bolșevicilor, iar armata roșie a încercat să-i forțeze. Mai multe magazine, în cari erau adunate bucate, au fost prădate de țărani.

Cât aur are banca americană. După cum se comunică din America, „Federal Reserve Bank” are aur în magazin în valoare de 27 milioane de dolari. E mult acest aur mai ales că din Septemvrie încoace în continuu s'a tot adus aur din America. El se înmulțește acum și prin faptul că Japonezii cei mai mulți își duc aurul în America, pentru că să le fie asigurat.

Sărbătoarea bolșevismului. În ziua de 6 Noemvrie în toată Rusia a fost o mare sărbătoare în onoarea celor 14 ani de când există bolșevismul. La această sărbătoare au fost chemați optsprezece conducători comuniști din celelalte țări. Vorosilov ministrul armatei, în cuvântarea sa a spus că armata roșie trebuie întărită, căci numai așa se poate apăra revoluția bolșevică. Liga apărării aeriene a dat cu acest prilej armatei 40 aeroplane de bombardament. Bolșevicii nu se lasă și arată că sunt încă foarte tari.

Prelungirea tratatului de pretenie cu Italia. În săptămâna trecută se împlinesc cinci ani de când în 1926 s'a încheat tratatul de pretenie și ajutorare între România și Italia. Conducătorii celor două țări ar fi dorit unele schimbări în acest tratat. Spre acest scop au și început discuțiuni asupra punctelor cari ar fi să se schimbe. Discuțiunile s'au făcut în timpul când a fost dl D. Ghica, ministrul nostru de externe la Roma. Cum însă discuțiile n'au dus la rezultat, tratatul s'a prelungit deocamdată pe timp de șase luni de zile.

Șomerii din America

Nicăiri nu este astăzi atâta mizerie și sărăcie ca în America, tocmai fiindcă acolo sunt cei mai mulți lucrători de fabrică. În criza grozavă de astăzi însă fabricile au fost închise iară lucrătorii au rămas fără lucru. Ce să facă bieții oameni? Dorm pe unde apucă, pe străzi, dupăcum arată și chipul nostru, prin unghete, pe sub coperișuri de șuri și de grajduri, numai ploaia să nu-i ajungă. Vai și amar de capul lor!

Cripta Habsburgilor

În Austro-Ungaria au domnit până la 1918 împărații din casa de Habsburg, ale căror mormânturi se află în cripta călugărilor capucini din Viena. Biserica apuseană a sărbătorit în ziua de 2 Noemvrie ziua morților, cu care prilej o mulțime de lume a mers să vadă mormintele vechilor împărați. Direcțiunea „radio”-ului din Viena a delectat pe auditorii lui cu un raportaj din această criptă. Chipul nostru arată pe celce vorbește la radio și pe călugărul care răspunde la întrebările sale. Amândoi stau în fața microfonului, adevărată mașină care prinde și răspândește vocea. În fața celor doi este sicriul feciorului lui Napoleon cel Mare, iară jur împrejur sicrie de ale împăraților austro-ungari din familia de Habsburg.

Cutremur de pământ. Din Mexico, republică, din sudul Americii de Nord, se anunță că în regiunea Cayaco s'a produs un puternic cutremur de pământ. Foarte multe case au fost stricate de tot, iar altele mai puțin. Numeroși oameni au fost omorâți și răniți. Cutremurul s'a produs în timpul nopții.

Comuniștii în Anglia. În Anglia, unde cei mai mulți locuitori sunt muncitori de fabrică, ideile comuniste au prins destui prieteni. Deși ei în alegerile trecute n'au luat voturi decât foarte puține, totuși au organizații tari, căci au prins între ei și pe unii din studenții universitari. Săptămâna trecută au fost arestați tocmai o sută cincisprezece studenți universitari, cari erau bănuși că ar vrea să facă o mișcare comunistă.

Bolșevicii vor să cruțe. Din Rusia sovietică se vestește că guvernul bolșevic a luat mai multe măsuri pentru a opri risipa banilor statului. Dl Molotov, care e președintele comisariatelor poporului, a dat un ordin către banca Națională a lor, ca nici un ban să nu se mai dea decât după o bună chibzuială. Acestea se fac deoarece planul financiar n'a prea reușit în toate părțile țării.

Un vapor urlaș. În atelierele Penhoet din Franța se lucrează acum la cel mai mare și mai frumos vapor de călători. El va fi lung de 310 de metri și lat de 35 metri. Drumul de la Paris până în America îl va face în cinci zile. Camerele călătorilor se spune că așa vor fi de frumos împodobite încât să întrecă orice frumusețe. Acum lucrează la el două mii de lucrători și ingineri. Se crede că el va fi gata numai în toamna viitoare.

Teme-te de Dumnezeu!

Teme-te de Dumnezeu și implinește poruncile lui, aceasta este datoria fiecărui om — zice Ecclesiastul.

Nimic nu este mai bun decât a trăi în frica lui Dumnezeu, căci aceasta este începutul înțelepciunii — zice înțeleptul Solomon.

Adică cum trebuie să înțelegem aceasta să ne temem de Dumnezeu? Să ne temem de el atunci când suntem în primejdii și în năcazuri adevărat numai atunci să ne aducem aminte de el? Nu!

Trebuie să ne temem a face răul, călcând astfel poruncile lui și ne deprindem a face numai bine, ceea ce este plăcut atât lui cât și oamenilor; dacă aceasta vom face, plată vom avea de la Dumnezeu, iar de la oameni laudă și recunoștință, în viață cât și după moarte, căci zice psalmistul „Întru pomenire veșniă va fi dreptul”. — Iată deci făcând bine, ne vom numi drepti.

Ce trebuie să facem noi ca să fim drepti? Să împlinim cele două porunci care ne sunt date: porunca iubirii lui Dumnezeu, să-l iubim mai presus de toate și, a deaproapelui, să-l iubim ca și pe noi înșine; în acestea două mandate, se cuprinde toată datoria noastră ce o avem față de cel preatnalt și față de semenii noștri.

Porunca întâi: să-l iubim mai presus de toate pe acel care ne-a creiat, mai presus de toate bunurile deșerte ce avem, căci acestea pier odată cu omul, dară Dumnezeu cuvântul rămâne etern.

Nimeni să nu îndrăznească a zice, cum să-l iubesc pe care nu l-am văzut niciodată, căci unii ca aceștia sunt fără de minte, despre cari zice David „zis-a cel nebun întru inima sa, nu este Dumnezeu”. Fără îndoială să fim toți, pe el nu-l putem vedea cu ochi trupești, însă un lucru să știm că „cerurile spun mărirea lui Dumnezeu”.

Sau, nimeni să nu zică, cum să-l iubesc, când tot rău mi trimite. Fericit este pe care Dumnezeu îl ceartă, de acela este aproape el. Sfinții de odinioară, oricât au fost persecutați, au răbdat până în sfârșit, și astfel s'au învrednicit de cununile cerești. Să imităm și noi faptele lor bune; căci binecuvântarea lui Dumnezeu va fi cu noi în toate zilele vieții noastre. Năcazuri vom

avea în viață, dar să nu ne îndoim, căci fericit este celce rabdă până în capăt.

Tot în porunca iubirii lui Dumnezeu se cuprinde și aceea ca să ascultăm de mai marii bisericii și să urmăm învățăturile lor, căci aceștia sunt celor ce s'a zis: „de vă va urla pe voi lumea, să știți că pe mine mai înainte m'a urit”.

Iar dacă între ei se găsește vreunul, având fapte care sunt în contradicțiune cu învățăturile bune pe cari le propovăduiește, să nu-l judecăm, este cine să-l judece, dar nici să alegem vreuna din căile lui.

Prin porunca a doua ni se impune:

Să iubim pe mai marii noștri, să-i ascultăm, ținând seamă că nu este stăpânire decât numai de la Dumnezeu, deci, celce se împotrivesc stăpânirii, păcatuește.

Vai de țara și poporul acela, unde nu este supunere și ascultare, acolo fiecare și face de capul lui, gata în tot momentul a vărsa sânge; bine s'a zis: „vai lumii de sminteală și vai de omul acela prin care vine aceasta”.

Să ne iubim unii cu alții, fără de care orice bine am face, nimica nu ne folosește, căci scris este: „de așa avea credință încât să pot muta munții, fără iubire nimic nu-mi folosește”.

Așadar, să ne silim din toată puterea noastră a face numai binele, ceea ce este plăcut atât lui Dumnezeu cât și oamenilor, căci, astel făcând, vom înlătura orice rău ce ne-ar putea preîntîmpina și totodată împlinim poruncile, și Dumnezeul păcii va fi cu noi.

Sfârșitul a tot lucrul acesta este „teme-te de Dumnezeu și implinește poruncile Lui”.

Pl. Lușă Gheorghe
Satu-Mare.

Aviz medical

Dna Dr. Camilla Trencsiner medic și-a mutat cabinetul său medical din Str. Regina Maria în Str. Regele Ferdinand 26.

(20) 3-3

Locuitorii Varșoviei se apără de gazuri

Varșovia este capitala Poloniei, având aproape un milion de locuitori, universitate, academie comercială și doi arhiepiscopi. Polonii fac tot ce se poate ca să se apere de dușmanii cari li vor ataca în caz de război. Și cum în războaiele viitoare lupta principală se va da cu gazele otrăvitoare, Polonii au luat toate măsurile ca să nu fie biruiți într-o astfel de luptă. Și-au făcut deci, și-și fac într-una, măști, cari să-l apere de gazurile otrăvitoare. Chipul nostru ne arată o mulțime de poloni purtând măști prin cari se apără împotriva gazelor.

